România în sistemul de securitate colectivă în perioada interbelică. Construcții regionale de securitate și cooperare politico-militară

Cod proiect: *PSC-MApN-2020-ISPAIM-01*
Instituția coordonatoare: Institutului pentru studii politice de apărare și istorie militară (ISPAIM)
Director de proiect: dr. Carmen-Sorina Rîjnoveanu
Echipa de proiect: dr. Andreea Bădilă. Dr. Cristina Brăgea, dr. Vlad Gheorghiță, dr. Alexandru Madgearu, Cerasela Moldoveanu, dr. Șerban-Liviu Pavelescu, dr. Cristescu Sorin, dr. Manuel Stănescu, dr. Daniela Șișcanu, dr. Tudor Vișan-Miu, Alexandru Voicu.
Perioada de implementare: 2020-2024; proiect multianual, desfășurat pe baza planurilor anuale de cercetare ale ISPAIM
Număr ore: 1600/an
Parteneri: Arhivele Militare Naționale Române, Arhivele Naționale ale României, Arhiva Ministerului Afacerilor Externe, Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității (CNSAS)

Descrierea proiectului:

Proiectul este dedicat cercetării evoluției sistemului de alianțe politico-militare construit de România în perioada interbelică, în contextul transformărilor profunde ale ordinii europene produse în urma Primului Război Mondial. Cercetarea urmărește modul în care România a participat la constituirea unor sisteme regionale de securitate și apărare, menite să contribuie la consolidarea noii configurații geopolitice europene și la protejarea intereselor sale de securitate.

O componentă centrală a proiectului o constituie analiza alianței româno-polone, a Micii Înțelegeri și a Înțelegerii Balcanice, precum și a relațiilor politice și militare dezvoltate în cadrul acestor structuri. Sunt avute în vedere atât dimensiunile strategice ale alianțelor, cât și mecanismele de cooperare politico-militară, obiectivele de securitate, proiectele regionale și provocările geopolitice cu care s-a confruntat România în perioada interbelică. Proiectul urmărește, totodată, plasarea cazului românesc în contextul mai larg al construcției sistemelor regionale de securitate din Europa Centrală și de Sud-Est și evidențierea contribuției României la dezvoltarea unor forme de cooperare și apărare colectivă.

Obiective

Obiectiv general

Prin cercetarea evoluției sistemului de alianțe și a mecanismelor de cooperare politico-militară ale României în perioada interbelică, proiectul contribuie la aprofundarea cunoașterii politicii de securitate a statului român, la înțelegerea dinamicii sistemelor regionale de securitate din Europa Centrală și de Sud-Est, precum și la valorificare patrimoniului arhivistic privind experiența României în domeniul apărării colective.

Obiective specifice

- Identificarea și cercetarea fondurilor arhivistice relevante pentru studiul alianțelor și cooperării politico-militare ale României;
- Cercetarea sistematică a documentelor militare, politice și diplomatice;
- Selecția documentelor reprezentative pentru evoluția relațiilor bilaterale;
- Transcrierea și adnotarea documentelor;
- Elaborarea studiilor introductive și a aparatului critic;
- Promovarea rezultatelor cercetării în mediul academic și științific civil și militar.

Activități

- Cercetare-documentare în arhivele și bibliotecile din țară și străinătate în vederea identificării, analizei și valorificării surselor documentare privind alianțele și cooperarea politico-militară a României;
- Digitalizarea documentelor istorice;
- Editarea științifică și publicarea de volume, studii și articole științifice;
- Organizarea și participarea la manifestări științifice dedicate istoriei alianțelor, cooperării politico-militare și sistemelor regionale de securitate;
- Prezentarea și valorificarea volumelor publicate în cadrul unor activități desfășurate în licee militare și civile, la târguri de carte, precum și în cadrul manifestărilor culturale și științifice organizate de structurile Ministerului Apărării Naționale, în scopul stimulării interesului tinerilor pentru istoria militară și consolidării memoriei istorice.

Rezultate

Cărți și volume colective

- *Sfârșitul Primului Război Mondial și Începutul unei Noi Ordini Europene; The End of the First World War and the Beginning of a New European Order*, Carmen-Sorina Rîjnoveanu (coord.), Editura Militară, București, 2020, ISBN 978-973-32-1209-6 (*Open Access*);
- *România și Polonia: un secol de alianță; Romania and Poland: A Century of Alliance*, Carmen-Sorina Rîjnoveanu, Șerban-Liviu Pavelescu (coord.), Editura Militară, București, 2021, ISBN 978-973-32-1213-3 (*Open Access*);
- *România în Mica Înțelegere. Alianța defensivă la centenar; Romania in the Little Entente. The Defensive Alliance at its Centenary*, Carmen-Sorina Rîjnoveanu, Doru Gheorghe Liciu, Șerban-Liviu Pavelescu (coord.), colectiv de autori: Manuel Stănescu, Daniela Șișcanu, Alexandru Voicu, Dan Taloș, Alexandru Madgearu, Victor-Răzvan Martin, Carmen-Laurenția Florea, Valerica Arghira, Editura Militară, București, 2021, ISBN 978-973-32-1232-4 (*Open Access*);
- *O nouă Europă Centrală. 100 de ani de la crearea primului sistem defensiv regional; A New Central Europe. 100 Years since the Creation of the First Regional Defensive System*, Manuel Stănescu (coord.), Editura Militară, București, 2023, ISBN 978-973-32-1289-8 (*Open Access*);

- *România și Înțelegerea Balcanică. Dimensiuni ale cooperării politico-militare în Europa de Sud-Est*, Șerban-Liviu Pavelescu (coord.), colectiv de autori: Tudor Vișan-Miu, Vlad-Cristian Gheorghiță, Cristina Păiușan, Gabriela Bițică, Editura Militară, București, 2024, ISBN 978-973-32-1360-4 (*Open Access*).

Articole științifice

- Carmen-Sorina Rîjnoveanu, *România-Polonia. Drumul către alianţă: provocări geopolitice şi proiecte regionale*, *Revista de Istorie Militară,* nr. 1-2/2021, pp. 27-39, ISSN 1220-5710 (*Open Access*);
- Manuel Stănescu, *Considerente strategice şi geostrategice privind alianţa polono-română, 1921-1939*, *Revista de Istorie Militară,* nr. 1-2/2021, pp. 69-77, ISSN 1220-5710 (*Open Access*);

Conferințe

Sorin Cristescu, *Viziunea politică a lui Take Ionescu privind securitatea României în spațiul sud-est European*, în cadrul Conferinței internaționale „România în sistemul de securitate al Europei Centrale și de Sud-Est. Obiective, evoluții, provocări (1921 – 1922)", organizată de Statul Major al Apărării prin Muzeul Militar Național „Regele Ferdinand I"- filiala Iași, 24 iunie 2022.

Masa rotundă cu tema *Take Ionescu – viziune şi destin. 100 de ani de la moartea marelui om politic şi diplomat*, Cercul Militar Național, 16 iunie 2022, București.

Costuri

Valoarea totală a proiectului: se stabilește anual prin planul de cercetare al institutului.

Surse de finanțare : Programul sectorial al Ministerului Apărării Naționale